

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Statystyka i demografia historyczna , PG_00168098						
Kierunek studiów	Historia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	1		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Historii -> Zakład Historii Gdańska, Pomorza i Regionu Nadbałtyckiego						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Radosław Kubus				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		20.0	52
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z praktycznym wymiarem społecznych badań ilościowych. Stworzenie podstaw do krytycznej refleksji nad przydatnością narzędzi badawczych i danych uzyskanych w wyniku ich zastosowania						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[HISTMU2_U01] Posiada pogłębione umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych pozwalające samodzielnie i krytycznie rozwiązywać złożone i nietypowe problemy badawcze	Student potrafi łączyć wiedzę z zakresu statystyki i demografii z innymi dziedzinami historii, takimi jak historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultura, regionu, rodziny, gender history, itp., aby uzyskać pełniejszy obraz analizowanego problemu historycznego	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[HISTMU2_W05] Ma pogłębioną wiedzę pozwalającą na przeprowadzenie krytyki, analizę i interpretację różnorodnych źródeł wykorzystywanych w badaniach historycznych	Student potrafi krytycznie ocenić jakość i wiarygodność danych historycznych oraz źródeł, z których pochodzą i umiejętnie doszacować uzyskany w oparciu o te dane wynik statystyczny	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[HISTMU2_W02] Ma pogłębioną wiedzę o metodach i problemach badań wybranych dziedzin historii, takich jak historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultury, regionu, rodziny, gender history itp	Student posiada pogłębioną wiedzę o metodach i problemach badań z zakresu statystyki i demografii historycznej oraz umie zastosować te metody w analizie historycznej	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[HISTMU2_U02] Dobiera świadomie metody i narzędzia badawcze właściwe dla wybranej dziedziny historii, pozwalające na rozwiązywanie różnorodnych zadań i problemów	Student zna podstawowe pojęcia i metody statystyczne stosowane w badaniach historycznych, takie jak analiza danych, próbkowanie, korelacja, ekstrapolacja i interpolacja.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[HISTMU2_K02] Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	Student zna główne problemy i wyzwania związane z badaniami statystycznymi i demograficznymi w historii, takie jak brak pełnych danych, zmiany granic politycznych, różnice w metodologii spisów ludności w różnych okresach historycznych. Jednocześnie potrafi efektywnie rozwiązywać problemy metodologiczne dzięki znajomości tytułów wiodących czasopism, fachowej literaturze przedmiotu oraz zapoznaniu z nazwiskami i dokonaniem najważniejszych badaczy z kraju i ze świata zajmujących się w historii badaniami kwantytatywnymi	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	Źródła do badań statystyczno-historycznych. Trudności i korzyści wynikające z korzystania ze źródeł statystycznych w historii. Szacowanie statystyczne; Źródła statystyki demograficznej od XVI do początku XIX wieku (spisy państwowe, źródła skarbowe, spisy kościelne); Preferencje w wyborze metod statystycznych. Opracowanie materiału statystycznego; Miary tendencji centralnej średnie klasyczne i pozycyjne; Miary rozproszenia i miary asymetrii; Rodzaje szeregów chronologicznych; przyrost absolutny i względny, indeksy dynamiki; Wyrównywanie szeregów chronologicznych, wyodrębnianie wahań sezonowych, wyodrębnianie trendu; Analiza współzależności zjawisk (wskaźnik struktury, wskaźnik natężenia); Metody badań stanu i ruchu naturalnego ludności (struktura ludności według płci, wieku i stanu cywilnego, metoda rekonstrukcji rodzin); Stosunki ludnościowe (gęstość zaludnienia, proces urbanizacji, ruch naturalny ludności).		

Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Prezentacja	51.0%	10.0%
	Kolokwium praktyczne	51.0%	40.0%
	Kolokwium teoretyczne	51.0%	40.0%
	Aktywność na zajęciach	51.0%	10.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Wstęp do demografii staropolskiej, IH PAN, Warszawa 1976; Podstawy statystyki. Podręcznik dla humanistów, Oficyna Wydawnicza "Mówią Wieki", Warszawa 2005; Demografia Rzeczypospolitej przedrozbiorowej, DiG, Warszawa 2009.	
	Uzupełniająca lista lektur	Metodologia historii, PWN, Warszawa 1984; Problemy i metody historii gospodarczej, PWN, Warszawa 1983; Przemiany demograficzne w Gdańsku w latach 1601-1846 w świetle tabel ruchu naturalnego, UG, Gdańsk 1995; Przemiany struktur demograficznych w Toruniu w XIX i na początku XX wieku, Adam Marszałek, Toruń 2012; Rodzina w XVIII-wiecznej Warszawie, IHF UW, Białystok 1991.	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Wskaż niebezpieczeństwa związane z wykorzystaniem dawnych spisów państwowych w badaniach statystycznych. Przedstaw trudności wynikające z korzystania ze źródeł statystycznych. Scharakteryzuj informacje jakie zawierają staropolskie księgi metrykalne chrztów, ślubów i pogrzebów, a także zaproponuj sformułuj problemy badawcze, które można podjąć w oparciu o tego typu źródła.		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.